

Statens vegvesen

Jernbaneverket

**ROGALAND
FYLKESKOMMUNE**

STAVANGER KOMMUNE

SANDNES KOMMUNE

**Sola
kommune**

**Randberg
kommune**

Status Bypakke Nord-Jæren

Stine Haave Åsland 5. januar 2017

DET KONGELEGE
SAMFERDSELSDEPARTEMENT

Prop. 47 S

(2016–2017)

Proposisjon til Stortinget (forslag til stortingsvedtak)

Finansiering av Bypakke Nord-Jæren
i Randaberg, Sandnes, Sola og Stavanger
kommunar i Rogaland

Samferdselsdepartementets vurdering av Bypakke Nord-Jæren

- Ambisjonene i pakken er i tråd med de nasjonale målene for trafikkvekst i storbyområdene og at framkommelighet for kollektivtrafikken og myke trafikanter skal styrkes
- Peker på at opplegget med porteføljestyring krever godt samarbeid og god ressursstyring internt og på tvers av offentlige organisasjoner
- 30 milliarder til aktuelle prosjekt og tiltak er en vesentlig satsing, men og et stort beløp å finansiere for innbyggere og næringsliv. Sterkt fokus på kostnadskontroll og kostnadseffektive løsninger er en viktig forutsetning for suksess

Overgangen fra Nord-Jæren pakka til Bypakke Nord-Jæren

- Det er lagt til grunn at innkrevningen i dagens bomstasjoner blir videreført inntil de nye stasjonene er i drift, etter planen tidlig i 2018
- Det er ventet at forutsatte bompengbidrag til igangsatte prosjekt blir finansiert innenfor dagens bompengordning. Dersom kostnadene øker, er det forutsatt at evt. merbehov blir finansiert innenfor Bypakke Nord-Jæren. Tilsvarende skal eventuelle overskytende midler overføres til Bypakke Nord-Jæren
- Det er lagt opp til bompenginnkreving knyttet til Bypakke Nord-Jæren i 15 år fra 2018
- Det er lagt til grunn at gjennomføring av tiltak vil starte i 2017, gjennom låneopptak til etablering av bomstasjoner og anleggsstart på første etappe av sykkelekspressvegen mellom Stavanger og Sandnes

Aktuelle prosjekt og tiltak

- Sammenfaller med lokale vedtak høsten 2014, men kostnadene er oppjustert
- Bypakken var i 2014 kalkulert til vel **24 mrd. 2014-kr**. Etter nye kostnadsvurderinger er kostnadene er nå kalkulert til i størrelsesorden **30 mrd. 2016-kr**
- Det skal gjennomføres egne KS2 – prosesser for de store prosjektene i Bypakke Nord-Jæren, når tilstrekkelige avklaringer er på plass
- Det er ikke tatt endelig stilling til innretting, gjennomføring av og foreliggende kostnadsvurderinger for tiltak i bypakken med unntak av sykkелеkspressveien mellom Stavanger og Sandnes, strekningen Sørmarka – Smeaheia

Sykkelekspressvegen Stavanger - Sandnes

1,3 milliarder 2016-kr

- Det er gjennomført KS2 på første del av strekningen, Sørmarka – Smeaheia.
- Består av fire reguleringsplaner, tre av disse inngår i Bypakke Nord-Jæren. To planer er vedtatt og siste plan ventes godkjent våren 2017
- Samferdselsdepartementet legger til grunn en styringsramme på 890 mill. 2016-kr og en kostnadsramme på 1050 mill. 2016-kr for den første etappen
- Det er lagt til grunn at bompengeselskapet vil stille til disposisjon inntil 650 mill.kr i 2017, til finansiering av videre planlegging/prosjektering, grunnverv og andre forberedende arbeid samt anleggsstart på første etappe av sykkelekspressveien

Bussveien

10,2 milliarder 2016-kr
(inkl fellesstrekning med TKV)

- Staten vil dekke 50 pst. av de samlede kostnadene for Bussveien på Nord-Jæren, inkludert kostnader på riksveg, gjennom kommende byvekstavtale
- Det statlige tilskuddet skal knyttes til de prosjektkostnadene som er nødvendige for å oppnå et formålstjenlig kollektivtilbud
- I forhandlingene skal det gjøres en gjennomgang av alternative bussteknologier for nullutslipp, og kostnadsfordeling skal vurderes
- Dersom det er nødvendig for å realisere nullutslipp innen rimelig tid, skal det legges til grunn i forhandlingene at den statlige finansieringsdelen også kan inkludere elektroinfrastruktur for trolleybuss

Transportkorridor Vest

1,3 milliarder 2016-kr
(eksl. fellesstrekning med Bussveien)

- Der TKV og Bussveien ikke har felles trasè, skal det bygges firefelts veg der ytterfeltene er reservert for tunge kjøretøy
- På strekninger som har felles trasè skal det bygges firefelts veg der to av feltene er reservert for tunge kjøretøy, inkludert busser. I kryssområdene skal det sikres full framkommelighet for buss
- Fra Sundekrossen til Finnestadgeilen vil TKV i hovedsak følge fv. 409. Valg av løsning vil avklares gjennom et forprosjekt i reguleringsplanarbeidet. Mellom Sundekrossen og Kvernevik ring skal det sikres full framkommelighet for buss
- De forskutterte midlene fra RFK til bygging på strekningen Sømmevågen – Sola skole skal dekkes av bompenger fra Bypakke Nord-Jæren uten kompensasjon for renter og prisstigning

Omtale av andre prosjekt

Prosjekt	Kostnad	Finansiering
E39 Ålgård – Hove	3550 millioner	Reguleringsplan ventes vedtatt i 2018 Vurderes i NTP 2018-2029
E39 Smiene – Harestad	3200 millioner	Reguleringsplan ventes vedtatt i 2017 Vurderes i NTP 2018-2029
Fv. 505 Foss Eikeland – E39 v/Bråstein	750 millioner	Reguleringsplan ventes vedtatt i 2019
E39/rv.44 Krysstiltak/vegutvidelse Stangeland	200 millioner	Deler av kostnadene skal finansieres av private utbyggere

Omtale av andre prosjekt

Prosjekt	Kostnad	Aktuelle tiltak
Andre kollektivtrafikktiltak	3350 millioner	E39 Solasplitten - Schancheholen Rv. 509 Solasplitten Kollektivfelt Jåttåvågen – UiS – Stavanger sentrum Andre tiltak i sentrale deler av Stavanger og Sandnes kommuner
Programområdetiltak	3150 millioner	Kollektivtrafikktiltak (1050 mill.kr) Sykkeltiltak (1050 mill.kr) Miljø, trafiksikkerhet, turveger og andre tiltak for gående (1050 mill.kr)
Drift av kollektivtransport	3150 millioner	
Transportsystem Sandnes øst (planlegging)	50 millioner	

Trafikkgrunnlag

- Totaltrafikk gjennom planlagte bomsnitt er beregnet til cirka 242800 kjøretøy per døgn
- Innføring av bompengeskilting ventes å redusere trafikken med cirka 10 % - til 218500 kjøretøy per døgn
- 5 prosent tunge kjøretøy
- 10 prosent av de lette kjøretøyene er knyttet til næringstransport
- For næringslivstransporter er det lagt til grunn årlig trafikkvekst etter NTP – prognoser
- Elbiler og andre miljøkjøretøy utgjør cirka 5 prosent av passeringene
- Nullvekst for personbiltrafikken er lagt til grunn fra og med oppstart av bompengeskiltingen

Bompenger og bompengeopplegg

- Plassering av bomstasjoner som vedtatt i Fylkestinget desember 2014
- Departementet legger til grunn at opplegget for bomstasjoner kan endres på et senere tidspunkt under forutsetning av at det er lokal enighet om dette og endringene ikke svekker økonomien i bypakken

	Utanfor rushperiodane	Innafor rushperiodane ¹
Takstgruppe 1	22 kr	44 kr
Takstgruppe 2	55 kr	110 kr

¹ Kvardagar kl. 07.00–09.00 og 15.00–17.00

- Passeringstak på 75 passeringer per måned for kjøretøy i Takstgruppe 1
- Timesregel som lokalt vedtatt
- 20 prosent rabatt for kjøretøy i Takstgruppe 1 med brikke og gyldig avtale
- Ingen rabatt for kjøretøy i Takstgruppe 2 (over 3500 tonn)
- Gjennomsnittsinntekt per passering beregnet til 20 kr
- Bompenge takstene skal evalueres og eventuelt justeres etter ett års drift, slik at forutsatt gjennomsnittstakst opprettholdes.

Bompenger og bompenggeopplegg

- Innkrevingsperiode: 15 år fra 2018
 - Lånerente: 5,5 prosent de første 10 årene, deretter 6,5 prosent
 - Innskuddsrente: 2,5 prosent
 - Årlige innkrevingskostnader: 160 millioner kr.
-
- Brutto bompengeinntekter cirka 25,2 mrd. kr. Disse er fordelt slik:

Kostnader	2016-kr
Gjennomføring av prosjekt og tiltak	21 milliarder kr
Finansieringskostnader	1,8 milliarder kr
Innkrevingskostnader og kostnader til drift bompengeselskap	2,4 milliarder kr
Totalt	25,2 mrd.kr

Bompenger og bompengeopplegg

- Departementet legger til grunn at Bypakke Nord-Jæren legges inn i ett av de nye regionale bomselskapene, som er etablert som en del av bompengereformen
- Etter at Stortinget har fattet vedtak om delvis bompengefinansiering av Bypakke Nord-Jæren, vil det bli inngått avtale mellom Vegdirektoratet og bompengeselskapet i tråd med de forutsetningene som er lagt til grunn i denne proposisjonen og gjeldende standardavtale på det tidspunktet avtalen blir inngått

Finansieringsopplegg

Bompenger + statlige midler + fylkeskommunale midler

Inntekter	2016-kr	
Bompenger	21 milliarder kr	Bypakke Nord-Jæren
Statlige midler	1,99 milliarder kr	NTP 2014-2023 (E39 Smiene – Harestad og E39 Ålgård – Hove)
Fylkeskommunale midler	1,46 milliarder kr	MVA refusjon
Byvekstavtaler	?	Forhandlinger i 2017
Totalt	24,5 milliarder kr	

Styringsmodell for Bypakke Nord-Jæren

- Departementet vil gjennomføre en nærmere vurdering av organisering av arbeidet med byvekstavtalene både i forhandlings- og oppfølgingsfasen, og komme tilbake til det når tilstrekkelige avklaringer er på plass

Fylkeskommunal garanti

- Fylkestinget har fattet vedtak om å stille garanti for et låneopptak på inntil 7,0 mrd. 2014- kr.
- Garantien må godkjennes av Kommunal- og moderniseringsdepartementet
- Garantisten sitt utlegg kan dekkes gjennom en økning av realkostene med inntil 20 prosent, og en forlenging av bompengeperioden med inntil 5 år

Forslag til stortingsvedtak

1. Samferdselsdepartementet får fullmakt til å gjennomføre første etappe av sykkелеkspressvegen mellom Stavanger og Sandnes, på strekningen Sørmarka – Smeaheia, innenfor en kostnadsramme på 1 050 mill. 2016-kr
2. Stortinget samtykker i at bompengeselskapet får fullmakt til å ta opp lån og kreve inn bompenger til delvis bompengefinansiering av Bypakke Nord-Jæren. Vilkårene går fram av denne proposisjonen
3. Samferdselsdepartementet får fullmakt til å inngå avtale med bompengeselskapet og fastsette nærmere regler for finansieringsordningen
4. Samferdselsdepartementet får fullmakt til å kunne endre opplegget for bomstasjoner, under forutsetning av at det er lokal enighet om dette og endringene ikke svekker økonomien i bypakken

Videre prosess

- Forhandlinger Byvekstavtale
- Ny NTP 2018-2029
- Oppdatere/revidere handlingsprogrammet?
- Programområdetiltak